

OPEN NEDERLANDS KAMPIOENSCHAP IN VEENDAMMER PARK

Kaibakken, de terugkeer van een ou

(Van onze redacteur)

VEENDAM - Eigenlijk hoor je 't op het ijs te doen, maar in het Veendammer Juliana-park deden ze het zaterdagmorgen gewoon op de wandelpaden. Kaibakken, 't is terug na lange tijd weg te zijn geweest. De strenge winter was daaraan debet: op diverse kanalen en plassen werd het langwerpige blok weer op z'n kant gezet en werden de keitjes (oftewel kaaien) weer opgezocht. De oudjes gingen voorop, die wisten zich de regels nog het best te herinneren. Maar ook de jeugd raakte spelenderwijs enthousiaster voor de volkssport waarbij het draait om „kop-gooien en doodpikken”.

De veteranen domineren nog; op het Open Nederlands Kampioenschap Kaibakken dat afgelopen zaterdag onder auspiciën van het Veenkoloniaal Museum werd gehouden in het Veendammer Julianapark, won uiteindelijk de 68-jarige Jan Romp uit Veendam. Hij had daarvoor echter wel een spannende strijd moeten leveren met zijn 16-jarige plaatsgenoot Rene Radiks waarbij routine uiteindelijk de doorslag gaf. Op de derde plaats volgde weer een senior, de 57-jarige Jan Tuin. De plaatsen 4 en 5 werden echter bezet door dames.

„En dat is wel grappig”, zegt Wim Dussel van het Veenkoloniaal Museum die het Open Nederlands Kampioenschap zaterdag op poten zette. „Vroeger zag je het alleen maar spelen door groepjes mannen, het was echt aan hen voorbehouden. En nu eindigen plotseling een paar vrouwen heel hoog in het klasement. Dat is wel een hele verandering als je het vergelijkt met vroeger”.

Het organiseren van een Nederlands Kampioenschap Kaibakken moet niet te licht worden opgevat. Want het spel kent ontelbare varianten en dan valt het niet mee om eenduidige spelregels op te stellen. Het is Dussel echter aardig gelukt, hoewel hij na de ervaringen van het afgelopen kampioenschap al weer een heel andere puntentelling voor ogen heeft. Dussel heeft voor het opstellen van het reglement geput uit de ervaringen van gelouterde kaibakkers uit zijn kennissenkring en uit die van zichzelf.

„Wij speelden het vroeger altijd met de buurtvereniging op het ijs in Wildervanksterdallen, waar ik toen onderwijzer was. Dat ging altijd zo leuk, dat ik het zomers tijdens schoolreisjes ook wel eens met de kinderen deed. En dat ging bij gebrek aan ijs dan natuur-

Kaibakken om het Nederlands kampioenschap in Veendam

lijk gewoon op de vlakke grond, vergelijkbaar met wat we tijdens het kampioenschap hebben gespeeld. Ik noem dat dan ook altijd maar de Wildervanksterdallen-variant.”

Waar komen die spelregels van het kaibakken nu dan eigenlijk op neer? Welnu, het gaat erom om met een keitje zodanig op een op z'n kant geplaatst rechthoekig blok te mikken dat de muntjes die er op liggen (vroeger centen, nu stuivers) met de kop naar bo-

ven op de grond terecht komen. De gooier mag alle muntjes die met de kop naar boven terecht komen in zijn zak steken. Er moet worden gegooid van een afstand van minimaal 10 meter van het blok. Er kunnen zo'n 10 spelers per keer meedoen.

Zijn de muntjes op één na uit het spel verdwenen dan wordt het spannend. Degene die dat muntje dan „kop-

Wat 14/4/86

de terugkeer van een oude volkssport

is wel grappig", Dussel van het al Museum die Nederlands Kampioenschap zaterdag op poten zette. Dussel zag je het al spelen door groepen. Het was echt aan Dussel. En nu eindelijk een paar hoog in het klank. Dussel is wel een hele als je het vergeleget."

riseren van een Kampioenschap moet niet te licht tevat. Want het spelbare varianten het niet mee om spelregels op te is Dussel echter t, hoewel hij na n van het afgeleenschap al weer ere puntentelling eeft. Dussel heeft tellen van het reut uit de ervarinterde kaaibakn kennissinkring zichzelf.

den het vroeger buurtvereniging Wildervanksterik toen onderwijt ging altijd zo et zomers tijdens ook wel eens met deed. En dat ging n ijs dan natuur-

Kaaibakken om het Nederlands kampioenschap in Veendam

Foto Anne Marie Kamp

lijk gewoon op de vlakke grond, vergelijkbaar met wat we tijdens het kampioenschap hebben gespeeld. Ik noem dat dan ook altijd maar de Wildervanksterdallen-variant."

Waar komen die spelregels van het kaaibakken nu dan eigenlijk op neer? Welnu, het gaat erom om met een keitje zodanig op een op z'n kant geplaatst rechthoekig blok te mikken dat de muntjes die er op liggen (vroeger centen, nu stuivers) met de kop naar bo-

ven op de grond terecht komen. De gooier mag alle muntjes die met de kop naar boven terecht komen in zijn zak steken. Er moet worden gegooid van een afstand van minimaal 10 meter van het blok. Er kunnen zo'n 10 spelers per keer meedoen.

Zijn de muntjes op één na uit het spel verdwenen dan wordt het spannend. Degene die dat muntje dan „kop-

-gooit" mag met zijn kei de anderen „doodpikken" oftewel uit het spel gooien. Dit laatste aspect van het spel kwam zaterdag naar de zin van Dussel nog niet helemaal goed uit de verf. „Ik weet nog niet goed hoe ik dat gedeelte moet opnemen in de puntentelling. Ik heb er wel een idee over, maar er moeten vast wel duidelijke regels voor bestaan". De Veendammer kaaibak-promotor houdt zich dan ook aanbevolen voor sugges-

ties hieromtrent van mensen die het spel nog van vroeger kennen. Reacties kunnen bij deze worden gericht aan het Veenkoloiaal Museum.

Dussel realiseert zich echter wel dat de oorspronkelijke regels van het spel nog wel aangepast moeten worden, want het kaaibakken wordt tegenwoordig veel meer vanuit het sportieve oogpunt benaderd. „Vroeger ging het natuurlijk veel meer om het geld," zegt hij. „Als je zo een middagje staat te spelen dan kan je aardig wat centen bijelkaar spelen. En vroeger was zoiets natuurlijk heel mooi meegenomen. Datzelfde zag je ook bij het riestern oftewel notenschieten. In die tijd ging het er niet om dat er uiteindelijk een winnaar was. Als er een spelletje voorbij begonnen ze gewoon opnieuw zodat ze nog weer wat konden winnen."

Het evenement in Veendam trok zaterdag 20 deelnemers. Dussel is er echter van overtuigd dat er de volgende keer wel zo'n 40 à 50 komen. „Ik ben al gevraagd met een Veendammer delegatie te komen op een kaaibakwedstrijd die binnenkort in Bedum wordt georganiseerd. Bovendien zijn er hier al mensen bezig met de oprichting van een speciale club, er is zelfs al gepraat over eigen t-shirts."